Grŵp Gwybodaeth Tai: cofnodion y cyfarfod

Dydd Iau 22 Mehefin 2023 – 10:00-12:30

Mynychwyr			
Scott	Armstrong	SA	Llywodraeth Cymru
David	Blair	DB	Llywodraeth Cymru
Stephen	Chamberlain	SC	Llywodraeth Cymru
Cerys	Clark	CC	CIH Cymru
Paul	Conway	PC	Trivallis
Rhian	Davies	RD	Llywodraeth Cymru
Rachel	Dolman	RD	Llywodraeth Cymru
Ciaran	Downey	CD	Llywodraeth Cymru
Janine	Edwards	JE	Cyngor Sir Ddinbych
Carol	Evans	CE	Cyngor Conwy
Alun	Evans	AE	Cyngor ar Bopeth
Tim	Evans	TE	Llywodraeth Cymru
Jonathan	Fudge	JF	Llywodraeth Cymru
Silja	Guggisberg	SG	Y Swyddfa Ystadegau Gwladol
Sarah	Hosken-Jones	SHJ	Housemark
Darren	Hatton	DH	Llywodraeth Cymru
Chele	Howard	CH	Cyngor Castell-nedd Port Talbot
Adam	Jurd	AJ	Llywodraeth Cymru
Jim	McKirdle	JM	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
Matt	Miller	MM	Cyngor Sir Caerfyrddin
Anthony	Newby	AN	Llywodraeth Cymru
Llio	Owen	LO	Llywodraeth Cymru
Mike	Potts	MP	Cyngor Casnewydd
Joanna	Rees	JR	Barcud
Avril	Roberts	AR	CLA Cymru
Manon	Roberts	MR	GIG Cymru
Paul	Robinson	PR	Llywodraeth Cymru
David	Rowlands	DR	Tai Pawb
Bob	Smith	BS	Prifysgol Caerdydd
Steffan	Smith	SS	Llywodraeth Cymru
Elizabeth	Taylor	ET	TPAS - Tenant Engagement
Bethany	Turner	BT	CLA Cymru
Gowan	Watkins	GW	Llywodraeth Cymru
Tony	Wilkins	TW	Y Swyddfa Ystadegau Gwladol

Megan	Williams	MW	Llywodraeth Cymru
Lowri	Wyn Morton	LWM	Cyngor Gwynedd
Cyflwynwyr			
Gareth	Brand	GB	Llywodraeth Cymru
Ashley	Caddick	AC	Awdurdod Cyllid Cymru
Ieuan	Davies	ID	Llywodraeth Cymru
Heledd	Fflur Jones	HFJ	Cyngor Gwynedd
Holly	Flynn	HF	Llywodraeth Cymru
Dave	Jones	DJ	Awdurdod Cyllid Cymru
Luned	Jones	LJ	Llywodraeth Cymru
Craig	McLeod	CM	Llywodraeth Cymru
Phil	Nelson	PN	Llywodraeth Cymru
Sarah	Rhodes	SR	Llywodraeth Cymru (Cadeirydd)
Yn cymryd cofnodion			
Florence	Milne	FM	Llywodraeth Cymru
Sam	Voyce	SV	Llywodraeth Cymru
Ymddiheuriadau			
Helen	Bevan-Jones	HBJ	Bron Afon
Alun	Evans	AE	Cyngor ar Bopeth
Mark	Harris	MH	Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi
Chantal	Jordan	CJ	Cyngor Sir Caerfyrddin
Sarah	Scotcher	SS	Community Housing Cymru Group
Kirsty	Wells	KW	Housemark
Emma	Williams	EW	Llywodraeth Cymru
Louise	Woodfine	LW	GIG Cymru

1	Croesawu a Chyflwyno	Sarah Rhodes, Llywodraeth Cymru
Croesawodd SR bawb a chyflwynodd yr agenda. Mae SR wedi cymryd yr awenau oddi wrth Amelia John fel y Dirprwy Gyfarwyddwr Polisi Tai. Darparwyd cyfieithu ar y pryd. Bydd cyflwyniadau yn cael eu rhannu yn dilyn y cyfarfod.		
2	Ail Gartrefi – Cyd-destun Polisi a Phwysigrwydd Tystiolaeth	David Blair, Llywodraeth Cymru
Rhoddodd DB gyflwyniad yn trafod y canlynol: - Cytundeb Cydweithio - Y gwaith mae'r tîm yn ei wneud gan gynnwys newidiadau i drethiant lleol ar ail gartrefi, Cynllun Tai Cymunedau Cymraeg a grantiau Cartrefi Gwag. - Y cynllun peilot yn Nwyfor lle mae nifer o ymyriadau yn cael eu treialu.		

3	Ail Gartrefi - beth mae'r dystiolaeth yn ei ddweud wrthym?	Luned Jones, Craig McLeod, Holly Flynn, Dave Jones, Ashley Caddick

Rhoddodd LJ gyflwyniad yn trafod y canlynol:

- Erthygl LIC ar ail gartrefi a gyhoeddwyd ar 20 Mehefin, yr un diwrnod ag allbwn yr SYG o Gyfrifiad 2021 ynghylch ail gartrefi.
- Erthygl yn rhoi gwybodaeth am ffynonellau data ar ail gartrefi. Mae'n esbonio nad oes diffiniad safonol o ail gartref a bod gwahanol ffynonellau yn defnyddio diffiniadau gwahanol.

Rhoddodd CM gyflwyniad yn trafod y canlynol:

- Y diffiniad o ail gartrefi a ddefnyddir yn y cyfrifiad a'r cwestiynau a ofynnir yn y cyfrifiad yn ogystal â chanlyniadau'r cyfrifiad.
- Roedd y canlyniadau hyn yn cynnwys y canlynol: roedd gan 38 o wardiau gyfradd o dros 50 o dai gwyliau fesul 1,000 o anheddau ac roedd tua 2/3 o'r rhai a ddefnyddiodd dai gwyliau yn Sir Benfro yn dod o Gymru, a de Cymru yn bennaf.
- Mae rhagor o ganlyniadau ar gael ar y sleidiau.

Trafodaeth:
GW: ydyn ni'n gwybod faint o gartrefi sy'n defnyddio tai gwyliau?
LJ: Mae data Cyfrifiad 2021 a gyhoeddwyd yn cynnwys nifer y cartrefi gwyliau, a nifer yr unigolion sy'n defnyddio cartrefi gwyliau (ni chyhoeddir unrhyw ddata ar nifer yr aelwydydd sy'n defnyddio cartrefi gwyliau).

Rhoddodd HF gyflwyniad yn trafod y canlynol:

- Data treth cyngor: pa ddata sydd ar gael a rhai ystadegau allweddol.
- Derbynnir data ar ddwy ffurf: cipluniau o lefel eiddo o systemau Cyllid a Budd-daliadau Awdurdodau Lleol yn ogystal â ffurflenni anheddiadau blynyddol treth gyngor.

MM: Yn y gorffennol, mae pobl wedi ceisio osgoi talu'r dreth gyngor drwy benderfynu beth i ddatgan i'r awdurdod treth gyngor a dewis yr un sy'n golygu eu bod yn talu'r dreth leiaf. Beth sy'n stopio pobl rhag gwneud hyn?
GB: Ansicr o'r union ateb – gall fynd i ffwrdd a chael gwybod gan gydweithwyr.
SS: Mae gan CH brofiad blaenorol o weithio ar y maes hwn ac mae gwiriadau banc ar lefel leol a thystiolaeth arall sydd ei hangen i geisio atal hyn.

GW: Pam nad oes data ail gartrefi ar gyfer Sir Benfro?
GB: Maen nhw'n gallu darparu data ar lefel yr awdurdod lleol, ond nid oes gennym ddata daearyddol manylach ar hyn o bryd.

Rhoddodd DJ ac AC gyflwyniad yn trafod y canlynol:

- Y data Treth Trafodiadau Tir (LTT) sy'n cael eu cyhoeddi.
- Mae cyfraddau uwch yn cael eu defnyddio ar gyfer ail gartrefi ac eiddo prynu i osod. Mae cyfraddau'n amrywio'n bennaf oherwydd maint awdurdodau lleol. Mae siartiau ar gael ar y sleidiau.

	- Mae cwestiwn newydd wedi'i ychwanegu at y Ffurflen Dreth yn gofyn am y bwriad y tu ôl i drafodion cyfradd uwch, sy'n golygu y gallai gwell data ar bryniannau ail gartrefi fod ar gael yn y dyfodol. MM: A yw'n bosibl croesgyfeirio data LTT gyda data Rhentu Doeth Cymru? AC: Ar hyn o bryd defnyddir data Rhentu Doeth Cymru am resymau gweithredol o fewn ACC, ond mae hyn yn bennaf ar sail achosion unigol. Rydym bellach yn gweithio i nodi sut y gallwn ddefnyddio data Rhentu Doeth Cymru fel rhan o'n cyhoeddiadau ystadegau. RD: un o gyfyngiadau data Rhentu Doeth Cymru yw nad yw pobl bob amser yn dadgofrestru pan nad oes ganddynt eiddo prynu i osod mwyach, a all arwain at gofrestru nifer o bobl i'r un eiddo ar yr un pryd. Rhoddodd GB gyflwyniad yn trafod y canlynol: - Y data ardrethi annomestig sydd ar gael (ffurflenni cyllid yr Awdurdod Lleol, data bilio awdurdodau lleol lefel eiddo a data graddfeydd Asiantaeth y Swyddfa Brisio lefel eiddo) - Y meini prawf newydd ar gyfer gwyliau hunanarlwyo - Cyd-destun polisi ardrethi annomestig GW: Sut y cafodd nifer y nosweithiau a osodwyd, a'r nosweithiau oedd ar gael i fod yn gymwys ar gyfer ardrethi annomestig, eu cyfrifo? A oes unrhyw lwfansau ar gyfer tywydd gwael yn byrhau'r tymor gwyliau arferol ac ati? GB: Na, does dim lwfansau penodol yn cael eu gwneud o fewn y meini prawf newydd - roedd ymgynghoriad cyhoeddus ynglŷn â'r newidiadau i'r meini prawf. Rhoddodd PN gyflwyniad yn trafod y canlynol: - Y data gosod tymor byr sydd ar gael a rhai ystadegau allweddol o'r data. - Trafododd PN hefyd rhai o'r heriau o ran defnyddio'r data. - Ystadegau.tai@llyw.cymru. LJ: A yw'n bosibl cyfuno data ardrethi annomestig a'r dreth gyngor? GB: Byddai'n wych pe gallem fodd bynnag, pan fydd pobl yn symud rhwng rhestrau, roi Rhif Cyfeirnod Unigryw newydd iddynt gan ei gwneud hi'n anodd cyd-fynd â'r data. Rydym yn gweithio arno i'w gyflwyno yn y dyfodol.	
4	Cynlluniau gwerthuso ar gyfer ail gartrefi Dwyfor a chynllun peilot fforddiadwyedd	Ieuan Davies, Llywodraeth Cymru
	Rhoddodd ID gyflwyniad yn trafod y canlynol: - Y gwerthusiad i weithredu'r prosiect peilot Ail Gartrefi a Fforddiadwyedd. Y prif nod yw asesu effeithiolrwydd gweithgareddau peilot i gyflawni'r nodau priodol. - Mae'r contract yn mynd tan fis Rhagfyr 2026 lle bydd adroddiad terfynol yn cael ei gyhoeddi. Yn y cyfamser, bydd adroddiad gwaelodlin yn cael ei gyhoeddi yn Hydref 2024 a gwaith gwerthuso prosesau'n cael ei gyflawni yn Hydref 2025. Bydd dysgu parhaus a rennir yn cael ei wneud drwy gydol yr amser. - Bydd astudiaeth tri cham: Cam 1: Mapio data, Cam 2: Gwerthuso prosesau, Cam 3: Gwerthuso effaith.	

5	Ail gartrefi a chartrefi gwyliau: safbwynt awdurdod lleol	Heledd Fflur Jones, Cyngor Gwynedd
	Rhoddodd HFJ gyflwyniad yn trafod y canlynol: - Trosolwg o'r gwaith a wneir gan yr awdurdod lleol o ran Erthygl 4. - Sut y casglwyd tystiolaeth a newidiadau allweddol mewn ail gartrefi rhwng 2018 a 2022 gan gynnwys ystadegau ar y cynnydd mewn cartrefi gwyliau dros y pedair blynedd diwethaf. - Anawsterau gyda'r data oherwydd anghysondebau o wahanol ffynonellau data.	
6	Diweddariad y Ganolfan Gydweithredol ar gyfer Tystiolaeth Tai (CaCHE)	Bob Smith, Prifysgol Caerdydd
	Rhoddodd BS ddiweddariad ar CaCHE. Rydym bellach ar ail gam ein gwaith a ddechreuodd fis Tachwedd diwethaf ac a fydd yn parhau am y pum mlynedd nesaf. Mae gennym gyllideb lai a llai o brifysgolion yn cymryd rhan. Rydym wedi adolygu'r pedair thema eang ar gyfer y pedair blynedd nesaf sydd wedi'u nodi yn y papur. Y themâu yw: - Tai a'r Economi - Anghydraddoldebau tai - Tai a Lle - Tai a'r Amgylchedd Yn y papur mae nifer o adroddiadau sydd wedi eu cyhoeddi ers ein cyfarfod diwethaf. Tua deg adroddiad sydd i'w gweld i gyd ar y wefan. Yr hydref diwethaf gwnaethom gyflawni darn bach o waith i Lywodraeth Cymru ar reoli rhent. Mae'r papur hwnnw bellach wedi'i gyhoeddi ar wefan Llywodraeth Cymru.	
7	UFA	
	TW (SYG): Mae ymgynghoriad cyhoeddus ar y gweill ynghylch ystadegau poblogaeth a mudo. Bydd yn rhedeg o 29 Mehefin tan 26 Hydref. Bydd digwyddiadau lansio hybrid yn Llundain a Chaerdydd (4 a 6 Gorffennaf yn y drefn honno). Eitem agenda yn y dyfodol: os oes meysydd penodol y credwch a fyddai'n ddefnyddiol, gallwch anfon syniadau i KASevents. Bydd y cyfarfod nesaf ar 28 Medi 2023. Rydym yn bwriadu parhau i gynnal y cyfarfodydd hyn yn rhithiol.	Ysgrifenyddiaeth i ddosbarthu mwy o wybodaeth am ymgynghoriad yr SYG i'r grŵp.

Grŵp Gwybodaeth Tai 22 Mehefin 2023 Crynodeb o’r Pwyntiau Gweithredu		
1	Ysgrifenyddiaeth i ddosbarthu mwy o wybodaeth am yr ymgynghoriad cyhoeddus ynghylch ystadegau poblogaeth a mudo i'r grŵp.	